

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В.М. Ручкіна
Європейський університет

Робота присвячена пошуку шляхів активізації інвестиційних процесів. Відмічено, що потреби країни та її регіонів в інвестиціях в достатньому обсязі не задовольняються, рівень захисту капіталу іноземних інвесторів досить низький. Наведено статистичні дані про обсяги інвестицій. Запропоновано комплекс заходів з активізації інвестиційних процесів.

На сьогодні досить актуальним є питання про потенціал економіки України та про незліченні прибутки, які можуть бути отримані інвесторами. Сучасний економічний стан України доводить, що потреби в інвестиціях в достатньому обсязі не задовольняються, рівень захисту капіталу іноземних інвесторів досить низький, правове середовище залишається неврегульованим. Слід зазначити, що фірмам, які вже перебувають на українському ринку легше, оскільки вони майже пристосувалися до українських умов за роки їх функціонування на ринку.

Якщо в 2008 році бюджетні капіталовкладення становили понад третину від загального обсягу внутрішніх інвестицій, чи 4,5- 5% від ВВП, то у 2009р. їх рівень знизився до 15,2% і 2,4%, а на 2009р. видатки на фінансування капіталовкладень у держбюджеті взагалі не передбачалось [1].

Головним джерелом інвестиційних ресурсів залишаються власні кошти підприємств і організацій. Хоча приватні капіталовкладення продовжують зростати на фоні спаду загальних вкладень, збереження високих ставок на ринку цінних паперів не може сприяти інвестиційній діяльності комерційних банків. Це значно стримує приватні інвестиції та їх зростання. Збереження високих відсоткових ставок також не сприяє перетоку коштів до реального сектора економіки. В порівнянні з іншими країнами процентні ставки в Україні зберігаються на дуже високому рівні і тому, як наслідок, обсяг внутрішніх інвестицій перебуває на низькому рівні. Високі процентні ставки не дозволяють брати об'ємні кредити на інновації та інвестування. Сьогодні реальний обсяг інвестицій складає 21% від рівня 2008р., відбувається значне згортання інвестиційної діяльності в усіх регіонах України, а найбільше - у Херсонській, Житомирській,

Чернівецькій обл. та республіці Крим. Найменшого скорочення зазнали промислові регіони, в яких розвинені паливна, деревообробна промисловість, металургія, тобто сировинні галузі, які мають більші можливості вижити в кризовий період або ті, що традиційно підтримуються залишками централізованих капіталовкладень (Львівська, Івано-Франківська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська області). Окремо слід виділити м. Київ, на яке припадає близько 8% загального обсягу інвестицій [2, с.373-389].

Таким чином можна констатувати той факт, що інвестиційна ефективність в Україні на сьогодні ще на дуже низькому рівні і іноземні інвестори не поспішають вкладати серйозні кошти в економіку нашої країни. Внутрішні ж інвестори також не досить успішно можуть проводити фінансове вливання в нашу економіку оскільки в своїй діяльності вони дуже часто стикаються як з певними державними обмеженнями так і з недостатністю коштів навіть на власну реорганізацію.

Для того щоб підвищити інвестиційну активність необхідно реалізувати комплекс заходів стосовно підвищення рівня сприятливості інвестицій.

По-перше, необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат, тому що в Україні занадто громіздка юридична база понад 70 нормативно-правових актів та щорічна відбувається зміна законодавства, що регулює інвестиційні процеси. Основні чинники, що враховують інвестори розміщення об'єкту інвестування поблизу основних ринків; легкість доступу до сировини та робочої сили; наявність розвинутої транспортної інфраструктури; забезпеченість об'єкту інженерними комунікаціями; наявність розвинутої системи сучасних видів зв'язку; конкурентоспроможність товарів і послуг, які надаватиме об'єкт інвестування; знання ринків збуту; соціально-політичну стабільність у регіоні; наявність робочої сили, яка не потребує спеціальної підготовки; сприятливість екологічної ситуації; ставлення місцевої влади до інвесторів; готовність влади створювати сприятливі умови для іноземних інвесторів; відсутність бюрократичних бар'єрів на шляху інвесторів [3, с.139-142].

По-друге, необхідно вживати заходів стосовно досконалості національного інвестиційного менеджменту, підвищення дієздатності системи страхування іноземних інвестицій, та розвитку вітчизняної інвестиційної інфраструктури.

По-третє, потрібно впроваджувати стимулюючий характер вітчизняної податкової системи, запроваджуючи податковий пільговий режим для закордонних інвесторів, а також створюючи

території пріоритетного розвитку (вільні економічні зони).

Досить вагомим чинником розвитку інвестиційних процесів є ефективне функціонування національного фондового ринку, який повинен відповідати наступним вимогам: високий рівень захисту інтереси інвесторів; гарантії прозорості операцій з цінними паперами та регулювання з боку держави; створення легкий та безпечний переходу та засвідчення прав власності на цінні папери; застосування зручного механізму взаєморозрахунків (клірингу) по операціях з цінними паперами.

Для покращення інвестиційної активності необхідно вирішити певну кількість проблем пов'язаних з загальною зміною законодавчої бази в області інвестицій. Також є нагальна необхідність зміни податкової системи, і виправлення системи регулювання діяльності інвесторів в Україні.

Слід зазначити, що інвестиційний клімат в Україні на сьогодні залишається незадовільним, що в першу чергу відбивається на активності інвесторів стосовно входження в національну економіку.

Ситуація з внутрішніми інвесторами також не з легких. Окрім того, на активність внутрішніх приватних інвесторів значний вплив мають високі відсоткові ставки, рівень яких не дозволяє залучати більші обсяги інвестувань від приватних джерел, і тому їх вплив на зміну економічного становища сьогодні не достатньо дієвий. Поглиблюється диференціація інвестування окремих регіонів України.

В таких умовах інвестиційна діяльність в Україні не досягає того потенційного рівня, який би вона могла мати за нормальних умов.

Висновки

Інвестиційна активність в Україні та її регіонах залишається недостатньою. Як вітчизняні, так й іноземні інвестори не поспішають вкладати серйозні кошти в економіку. Впровадження комплексу заходів стосовно підвищення рівня сприятливості інвестицій дозволить виправити таку ситуацію, зробити так щоб привабливість інвестування в українську економіку зросла і як наслідок підвищилась інвестиційна активність в Україні.

Бібліографічний список

1. Державний комітет статистики України: Офіційний сайт: <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Статистичний щорічник України за 2008 рік. – К.: Інформаційно-аналітичне агентство Statistics Ukraine. – 2009. – 566 с.
3. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади: Монографія. - 2-ге вид. - Х.: ХНЕУ, 2008. – 486 с.